

**Opinia do ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę
(druk nr 586)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Uchwalona przez Sejm w dniu 19 czerwca 2009 r. ustawa o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę ma na celu stworzenie możliwości wsparcia przez państwo tych osób, które utraciły pracę a jednocześnie są stronami umowy o kredyt mieszkaniowy zabezpieczony hipoteką.

Ustawa zakłada okresową, zwrotną pomoc państwa dla osób, które utraciły pracę po dniu 1 lipca 2008 r. (zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub zakończyły prowadzenie działalności gospodarczej i jednocześnie nie zatrudniały pracowników), posiadają status bezrobotnego i nabyły prawo do zasiłku. Pomoc państwa może zostać przyznana także małżonkowi kredytobiorcy, jeżeli pomiędzy małżonkami istnieje wspólność majątkowa a małżonek uzyska status bezrobotnego i nabędzie prawo do zasiłku (art. 3).

Pomocy nie otrzymają osoby, które podejmą zatrudnienie na okres krótszy niż wymagany do uzyskania prawa do zasiłku, osoby które same zwolniły się z pracy, jak również zwolnione przez pracodawcę w trybie art. 52 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika).

Utrata statusu bezrobotnego automatycznie skutkować będzie wygaśnięciem decyzji w sprawie przyznania pomocy. To samo dotyczy zbycia przedmiotu kredytowania, wypowiedzenia umowy o kredyt, podjęcia czynności egzekucyjnych z przedmiotu kredytowania lub spłaty kredytu (art. 10).

Pomoc nie może być przyznana, jeżeli w dniu złożenia wniosku o pomoc uprawniony lub jego małżonek:

- 1) jest właścicielem innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- 2) posiada inne spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub prawo do domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego budowanych w celu przeniesienia ich własności na rzecz członków;
- 3) jest najemcą innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (art. 4).

Pomoc przyznawana będzie na podstawie decyzji właściwego starosty na wniosek uprawnionego złożony w powiatowym urzędzie pracy, w którym został zarejestrowany jako bezrobotny (art. 6).

Wniosek o przyznanie pomocy będzie można złożyć do dnia 31 grudnia 2010 r. Zarówno sam uprawniony we wniosku, jak również instytucja kredytująca w oświadczeniu będą wskazywać informacje niezbędne do rzetelnego udokumentowania danych koniecznych do przyznania pomocy. Wzory tych dokumentów określi w rozporządzeniu minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych.

Wysokość udzielonej pomocy uzależniona ma być od zobowiązań uprawnionego z tytułu kredytu mieszkaniowego, nie może być jednak większa niż 1 200 zł miesięcznie i udzielana przez okres dłuższy niż 12 miesięcy (art. 5).

Pomoc oraz koszty jej realizacji finansowane będą ze środków Funduszu Pracy (art. 11). Ustawa określa tryb przekazywania tych środków natomiast sposób ich przekazywania oraz rozliczania ma określać umowa pomiędzy dysponentem funduszu a bankiem obsługującym program.

Obsługę pomocy zapewni Bank Gospodarstwa Krajowego, który na podstawie decyzji starosty będzie przekazywał instytucji kredytującej środki w ratach i w wysokości wynikającej z tej decyzji. Jeżeli kredyt mieszkaniowy jest spłacany w walucie obcej, Bank Gospodarstwa Krajowego będzie przekazywał pomoc w walucie spłaty kredytu, dokonując przeliczenia wysokości raty wynikającej z decyzji, na walutę spłaty kredytu według kursu sprzedaży ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień przekazania środków pieniężnych z tytułu pomocy.

Zwrot pomocy przyznanej na podstawie ustawy rozpoczynać się będzie w miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynęły dwa lata od zaprzestania płatności rat pomocy i będzie dokonywany przez 8 kolejnych lat w równych, nieoprocentowanych, miesięcznych ratach, płatnych do 15 dnia każdego miesiąca, na rachunek bankowy Funduszu Pracy

właściwego powiatowego urzędu pracy (art. 13). Wysokość miesięcznej raty oraz numer rachunku bankowego wskazywać ma uprawnionemu starosta.

Ustawa przewiduje krótsze terminy zwrotu pomocy w następujących przypadkach:

- w przypadku zbycia przedmiotu kredytowania, zwrot pomocy musi nastąpić w terminie 30 dni od dnia zbycia (art. 14),
- jeżeli pomoc była nienależna (art. 16 ust. 2), jej zwrot wraz z odsetkami ustawowymi musi nastąpić w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie pomocy nienależnej.

Egzekucję należności z tytułu zwrotu przyznanej pomocy prowadzić będzie starosta w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 17 ust. 2).

Starosta będzie uprawniony do odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub umorzenia w całości albo w części należności z tytułu pomocy. Odpowiednie zastosowanie w tym zakresie będą miały przepisy art. 76 ust. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które określają przesłanki w zakresie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty nienależnie pobranego świadczenia, zwrotu refundacji oraz jednorazowo przyznanych środków na podstawie tej ustawy.

Zmiana dokonywana w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych zmierza do tego, aby zwolnić od podatku dochodowego kwoty należności z tytułu przyznanej pomocy, umorzonej na podstawie decyzji starosty (art. 20).

Nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ma na celu umożliwić finansowanie programu pomocy i kosztów związanych z jego realizacją ze środków Funduszu Pracy (art. 21).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w dniu 19 czerwca 2009 r. Ustawa była przedłożeniem rządowym (druk sejmowy nr 2042). Prace nad ustawą prowadziła Komisja Finansów Publicznych. W drugim czytaniu zgłoszono poprawki (druk sejmowy nr 2049 – A). Poprawki zmierzały do:

- określenia maksymalnej powierzchni użytkowej domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych w związku z nabyciem których może być przyznana określona w ustawie pomoc w spłacie kredytu,
- uzależnienia pomocy od wysokości dochodu przypadającego na osobę w gospodarstwie domowym kredytobiorcy,

- nałożenia na starostę obowiązku prowadzenia rejestru osób korzystających z pomocy określonej ustawą.

Wszystkie zgłoszone poprawki zostały odrzucone.

III. Uwagi szczegółowe

Definicja użytego w ustawie określenia "dom jednorodzinny" zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy wymaga dla swej pełności doprecyzowania poprzez wskazanie wprost przepisu ustawy – Prawo budowlane do którego się odnosi.

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 2 wyrazy "budynek mieszkalny w rozumieniu przepisów" zastępuje się wyrazami "budynek mieszkalny jednorodzinny w rozumieniu art. 3 pkt 2a".

Aldona Figura

Legislator